

Bruxelles, 28. studenoga 2014.
(OR. en)

16137/14

LIMITE

ENV 943
MI 949
IND 362
CONSOM 259
CODEC 2373

Međuinstitucijski predmet:
2013/0371 (COD)

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika/Vijeće
Br. dok. Kom.:	15845/13 ENV 1028 MI 974 IND 305 CONSOM 186 CODEC 2473 - COM(2013) 761 final
Predmet:	Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu radi smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica – politički dogovor

1. Komisija je 5. studenoga 2013. podnijela Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog Direktive o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu radi smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica, na temelju članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Cilj je prijedloga ograničavanje negativnih učinaka plastičnih vrećica na okoliš, poticanje sprečavanja nastanka otpada i ostvarenje učinkovitijeg korištenja resursima.

2. Europski parlament izglasao je svoju zakonodavnu rezoluciju u prvom čitanju 16. travnja 2014.¹ pri čemu je usvojeno 43 amandmana.

¹ dok. 9044/14. Izvjestiteljica Europskog parlamenta: Margrete Auken, zastupnica EP-a, Danska, članica Kluba zastupnika Zelenih / Europskog slobodnog saveza.

Europski gospodarski i socijalni odbor svoje je mišljenje izglasao 26. veljače 2014. dok je Odbor regija svoje mišljenje izglasao 3. travnja 2014.

3. Na temelju mandata Odbora stalnih predstavnika, predsjedništvo je započelo pregovore s Europskim parlamentom s ciljem postizanja ranog dogovora u drugom čitanju o ovome prijedlogu.

Nakon tri neformalna trijaloga održana 14. listopada, 4. studenoga i 17. studenoga 2014., predsjedništvo je predstavilo konačnu verziju kompromisnog teksta koju je Odbor stalnih predstavnika jednoglasno usvojio na sastanku 21. studenoga 2014.

4. Slijedom toga, predsjednik Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) Europskog parlamenta poslao je 25. studenoga 2014. dopis predsjedniku COREPER-a u kojem navodi da će, zajedno s izjaviteljicom, predložiti plenarnom sazivu Parlamenta da u svojem drugom čitanju usvoji stajalište Vijeća bez ulaganja amandmana ako Vijeće Europskom parlamentu službeno proslijedi svoje dogovoreno stajalište nakon njegove pravno-jezične provjere.
5. S obzirom na navedeno, Odbor stalnih predstavnika mogao bi pozvati Vijeće (okoliš) da na sastanku 17. prosinca 2014. potvrdi svoj politički dogovor o tekstu usuglašenom s Europskim parlamentom, koji se navodi u Prilogu ovoj napomeni.
6. Napominje se da je moguće predlaganje jedne ili više izjava za uključivanje u zapisnik Vijeća.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o izmjeni Direktive 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu radi smanjenja potrošnje
laganih plastičnih vrećica*

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije²,

Nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora³,

nakon savjetovanja s Odborom regija⁴,

djelujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

* Tekst će pregledati pravnici lingvisti.

² SL C , , str. .

³ SL C , , str. .

⁴ SL C

budući da:

- (1) Direktiva 94/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁵ donesena je kako bi se spriječilo ili smanjilo utjecaj ambalaže i ambalažnog otpada na okoliš. Iako su plastične vrećice ambalaža u smislu te Direktive, njezine odredbe ne sadržavaju posebne mjere u vezi s potrošnjom takvih vrećica.
- (2) Potrošnja plastičnih vrećica uzrokuje velike količine otpada odbačenog u okoliš i neučinkovitu uporabu resursa te se očekuje da će se još povećavati ako se ništa ne poduzme. Odbacivanje plastičnih vrećica u okoliš [...] **uzrokuje onečišćenje okoliša i pogoršava rašireni problem otpada u vodenim površinama, ugrožavajući vodene ekosustave diljem svijeta.**
- (2a) **Nadalje, gomilanje plastičnih vrećica u okolišu ima izrazito negativan učinak na određene gospodarske aktivnosti.**
- (3) **Lagane** plastične vrećice tanje od 50 mikrona, koje čine većinu ukupnog broja plastičnih vrećica koje se koriste u Uniji, rjeđe se ponovno upotrebljuju nego deblje plastične vrećice i **zbog toga brže postaju otpad te se zbog svoje manje mase češće odbacuju u okoliš.**
- (3a) **Sadašnje stope recikliranja laganih plastičnih vrećica vrlo su niske i zbog niza praktičnih i gospodarskih poteškoća vjerojatno neće doseći značajnu razinu u bliskoj budućnosti.**
- (3b) **Prema hijerarhiji otpada prevencija je na prvom mjestu. Međutim, plastične vrećice služe raznim svrhama i nastavit će ih se upotrebljavati u budućnosti. Kako bi se osiguralo da potrebne plastične vrećice ne završe u okolišu trebalo bi uvesti odgovarajuće mjere, a potrošače bi trebalo obavijestiti o pravilnom zbrinjavanju otpada.**

⁵ SL L 365, 31.12.1994., str. 10.

- (4) Razina potrošnje plastičnih vrećica jako se razlikuje u raznim državama članicama Unije, ovisno o potrošačkim navikama, ekološkoj svijesti i učinkovitosti mjera politike koje poduzimaju države članice. Neke države članice uspjele su znatno smanjiti razinu potrošnje plastičnih vrećica, pri čemu prosječna razina potrošnje u sedam država članica koje imaju najbolje rezultate iznosi svega 20 % prosječne potrošnje u EU-u.
- (4a) **Dostupnost i točnost podataka o sadašnjim razinama potrošnje laganih plastičnih vrećica razlikuje se među državama članicama. Točni i usporedivi podaci o potrošnji ključni su za procjenu djelotvornosti mjera smanjenja i osiguravanje ujednačenih uvjeta za provedbu. Stoga bi trebalo razviti zajedničku metodologiju za izračun godišnje potrošnje laganih plastičnih vrećica po stanovniku s ciljem praćenja napretka u smanjenju potrošnje laganih plastičnih vrećica.**
- (4b) **Nadalje, pokazalo se da obavješćavanje potrošača ima ključnu ulogu u postizanju svih ciljeva koji se odnose na smanjenu potrošnju plastičnih vrećica. Stoga je potrebno uložiti napore na institucionalnoj razini kako bi se podigla svijest o utjecaju plastičnih vrećica na okoliš i uklonila trenutačna percepcija o plastici kao neškodljivoj i jeftinoj robi.**
- (5) Kako bi se potaklo **održivo** smanjenje prosječne razine potrošnje laganih plastičnih vrećica, države članice trebale bi poduzeti mjere za **znatno** smanjenje potrošnje plastičnih vrećica tanjih od 50 mikrona u skladu s općim ciljevima politike otpada u Uniji i hijerarhije otpada u Uniji kako su oni određeni Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih Direktiva⁶. Takve mjere smanjenja trebale bi uzeti u obzir trenutačne razine potrošnje plastičnih vrećica u pojedinim državama članicama, pri čemu više razine zahtijevaju ambicioznije napore **i uzimaju u obzir već postignuta smanjenja**. Kako bi se pratio napredak u smanjivanju upotrebe laganih plastičnih vrećica, nacionalna tijela dostavit će podatke o njihovoj upotrebi u okviru članka [...] 12. Direktive 94/62/EZ.

⁶ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

- (6) Mjere koje države članice trebaju poduzeti mogu uključivati upotrebu gospodarskih instrumenata kao što je određivanje **cijena**, poreza i pristojbi za koje se pokazalo da su posebno učinkoviti u smanjenju upotrebe plastičnih vrećica, kao i zabrane kojima se odstupa od članka 18. Direktive 94/62/EZ [...] **pod uvjetom da su ta ograničenja razmjerna i nediskriminirajuća.**
- (6a) **Te mjere mogu se razlikovati ovisno o učinku laganih plastičnih vrećica na okoliš kada se oporabljaju ili odbacuju, kao što su njihova svojstva recikliranja i kompostiranja, njihova trajnost ili posebne predviđene upotrebe tih vrećica te s obzirom na moguće negativne učinke supstitucije.**
- (6b) **Države članice mogu odabrati da izuzmu vrlo lagane plastične vrećice ako služe kao primarna ambalaža za rasutu hranu kada je to potrebno iz higijenskih razloga ili kada njihova upotreba sprečava rasipanje hrane.**
- (6c) **Prihodi ostvareni mjerama poduzetima na temelju ove Direktive s ciljem postizanja održivog smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica mogu se upotrijebiti kako države članice odluče da je primjereno.**
- (6d) **Programi za podizanje svijesti potrošača općenito i obrazovni programi za djecu mogu imati važnu ulogu u smanjenju upotrebe plastičnih vrećica.**
- (6e) **Europska norma EN 13432 o „zahtjevima za ambalažu oporabljivu putem kompostiranja i biorazgradnje – plan ispitivanja i kriteriji ocjenjivanja za konačno prihvaćanje ambalaže” utvrđuje karakteristike koje materijal mora posjedovati kako bi se smatralo da „ga se može kompostirati”, posebice kako bi ga se moglo reciklirati postupkom organske uporabe koji se sastoji od kompostiranja i anaerobnog varenja. Komisija bi trebala zatražiti od Europskog odbora za normizaciju da razvije zasebnu normu za ambalažu koja se može kompostirati kod kuće.**

- (6f) **Neke plastične vrećice njihovi proizvođači označili su kao „okso-biorazgradive” ili „okso-razgradive”. Kod takvih su plastičnih vrećica aditivi ugrađeni u konvencionalnu plastiku. Zbog prisutnosti tih aditiva s vremenom se plastika fragmentira u manje čestice koje ostaju u okolišu. Stoga može biti obmanjujuće nazivati takve plastične vrećice „biorazgradivima” jer one možda i nisu rješenje za smanjenje otpada i ustvari mogu povećati onečišćenje okoliša. Komisija bi trebala ispitati učinak upotrebe okso-razgradivih plastičnih vrećica na okoliš te dostaviti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, kao i, prema potrebi, razradu mjera za ograničenje njihove upotrebe ili smanjenje štetnih učinaka.**
- (7) **Mjere koje trebaju poduzeti države članice za smanjenje potrošnje plastičnih vrećica trebale bi dovesti do održivog smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica te ne bi trebale uzrokovati ukupno povećanje nastanka ambalaže.**
- (7a) **Važno je osigurati da se etikete ili oznake za biorazgradive vrećice i vrećice koje se mogu kompostirati priznaju na razini cijele Unije.**
- (8) Mjere predviđene ovom Direktivom u skladu su s Komunikacijom Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Planu za resursno učinkovitu Europu⁷ i trebale bi pridonijeti djelovanju protiv bacanja otpada u okoliš koje se poduzima u skladu s Direktivom 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji⁸).
- (9) Direktivu 94/62/EZ stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

⁷ COM(2011) 571 završna verzija

⁸ SL L 164, 25.6.2008., str. 19. – 40.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 94/62/EZ ovim se mijenja kako slijedi:

- (1) U članku 3. umeću se [...] nove točke od 2.a **do 2.e**:

„2.a „plastika” znači polimer u smislu članka 3. stavka 5. Uredbe 1907/2006 kojem se mogu dodati aditivi ili druge tvari, a koji može funkcionirati kao glavni strukturni sastojak vrećica.

2.b „plastične vrećice” znači vrećice, sa ili bez ručke, izrađene od plastike koje se daju potrošačima na prodajnom mjestu robe ili proizvoda.

2.c „lagane plastične vrećice” znači plastične vrećice [...] sa stjenkama debljine manje od 50 mikrona[...].

2.d „vrlo lagane plastične vrećice” znači plastične vrećice sa stjenkama debljine manje od 15 mikrona potrebne iz higijenskih razloga ili koje služe kao primarna ambalaža za rasutu hranu kada to sprečava rasipanje te hrane.

2.e „okso-razgradive plastične vrećice” znači vrećice od plastike s dodacima koji potiču fragmentaciju plastičnog materijala u mikro-fragmente plastičnog materijala.

- (2) U članku 4. umeću se [...] sljedeći stavci 1.a, **1.b i 1.c**:

„1.a Države članice poduzimaju mjere za postizanje **održivog smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica na svojem državnom području [...].**

Te mjere mogu uključivati upotrebu nacionalnih ciljeva smanjenja, **održavati ili uvoditi** gospodarske instrumente kao i tržišna ograničenja kojima se odstupa od članka 18. ove Direktive, **pod uvjetom da su ta ograničenja razmjerna i nediskriminirajuća.**

Takve mjere mogu se razlikovati na temelju utjecaja laganih plastičnih vrećica na okoliš kada se oporabljaju ili odlažu, njihovih svojstava kompostiranja, trajnosti ili posebne predviđene upotrebe.

Mjere koje poduzimaju države članice uključuju jedno od sljedećeg ili oboje:

- a) donošenje mjera za osiguravanje da razina godišnje potrošnje ne premašuje 90 laganih plastičnih vrećica po stanovniku do 31. prosinca 2019. i 40 laganih plastičnih vrećica po stanovniku do 31. prosinca 2025.; ili istovjetnih ciljeva određenih u težini. Vrlo lagane plastične vrećice mogu se isključiti iz nacionalnih ciljeva potrošnje; ili**
- b) donošenje instrumenata za osiguravanje da se do 31. prosinca 2018. lagane plastične vrećice ne daju besplatno na prodajnom mjestu robe ili proizvoda, osim ako provedu jednako djelotvorni instrumenti. Vrlo lagane plastične vrećice mogu se isključiti iz tih mjera.**

Od ...⁸ države članice izvještavaju o godišnjoj potrošnji laganih plastičnih vrećica [...] kada izvještavaju Komisiju u skladu s člankom [...] 12. ove Direktive.

Do...⁹ Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuje metodologija za izračun godišnje potrošnje laganih plastičnih vrećica po stanovniku i prilagođavaju formati za izvještavanje doneseni u skladu s člankom 12. stavkom 3. ove Direktive. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2.

1.b Ne dovodeći u pitanje članak 15., države članice mogu poduzeti mjere poput gospodarskih instrumenata i nacionalnih ciljeva smanjenja u pogledu bilo koje vrste plastičnih vrećica, bez obzira na debljinu njihovih stjenki.

1.c Osim odredaba utvrđenih u stavku 1.a, Komisija i države članice najmanje tijekom prve godine nakon datuma prijenosa ove Direktive aktivno potiču kampanje za obavješćivanje javnosti i podizanje svijesti o nepovoljnom utjecaju prekomjerne upotrebe konvencionalnih plastičnih vrećica na okoliš.

⁸ SL: molimo umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive + 36 mjeseci.”

⁹ SL: molimo umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive + 12 mjeseci.”

(2a) Umeće se novi članak 6.a:

„Do ...¹⁰ Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju pojedinosti o etiketama i oznakama kako bi se osiguralo da se biorazgradive vrećice i vrećice koje se mogu kompostirati priznaju na razini cijele Unije i da se potrošačima pružaju točne informacije o svojstvima kompostiranja takvih vrećica. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2.

Države članice osiguravaju da su biorazgradive vrećice i plastične vrećice koje se mogu kompostirati označene u skladu sa specifikacijama utvrđenima u tom provedbenom aktu najkasnije 18 mjeseci nakon njegova donošenja.

¹⁰ SL: molimo umetnuti datum – dvije godine nakon stupanja na snagu ove Direktive.”

2.b Umeće se novi članak 6.b:

- „1. Do ...¹¹ Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem procjenjuje djelotvornost mjera iz članka 4. stavka 1.a na razini EU-a u vezi s borbom protiv bacanja otpada u okoliš, promjenom ponašanja potrošača i promicanjem sprečavanja stvaranja otpada. Ako procjena pokaže da donesene mjere nisu djelotvorne, Komisija istražuje druge moguće načine za postizanje smanjenja potrošnje laganih plastičnih vrećica, uključujući postavljanjem realnih ciljeva koje je moguće postići na razini EU-a te, prema potrebi, predstavlja zakonodavni prijedlog.
2. Do ...¹² Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem ispituje učinak upotrebe okso-razgradivih vrećica na okoliš i, prema potrebi, predstavlja zakonodavni prijedlog.
3. Komisija do ...¹³ procjenjuje životni ciklus različitih mogućnosti smanjenja vrlo laganih plastičnih vrećica i, prema potrebi, predstavlja zakonodavni prijedlog.

¹¹ SL: molimo umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive + 78 mjeseci.”

¹² SL: molimo umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive + 24 mjeseci.”

¹³ SL: molimo umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Direktive + 24 mjeseci.”

(2c) Članak 22. stavak 3.a prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

„3.a Pod uvjetom da su postignuti ciljevi navedeni u članku 4. (prevencija) i članku 6. (oporaba i recikliranje) države članice mogu prenijeti odredbe utvrđene u članku 4. stavku 1.a i članku 7. sporazumima između nadležnih tijela i dotičnih gospodarskih sektora.”

Članak 2.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom u roku od [...] **osamnaest** mjeseci nakon stupanja na snagu ove Direktive. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik